

MUHU VALLA EELARVESTRATEEGIA 2015-2018

1. Eelarvestrateegia olemus

Eelarvestrateegia on kohaliku omavalitsuse üksuse arengukavast tulenev finantsplaan nelja eelseisva eelarveaasta kohta. Eelarvestrateegia koostatakse arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks, et planeerida kavandatavate tegevuste finantseerimist. Eelarvestrateegia koostamise kohustus tuleneb kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusest. Eelarvestrateegia (ja arengukava) peab hõlmama vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seadusele iga aasta 15.oktoobri seisuga vähemalt nelja eelseisvat eelarveaastat. Vallavalitsus avalikustab eelarvestrateegia (ja arengukava) eelnõu valla veebilehel vähemalt kaheks nädalaks. Kohaliku omavalitsuse üksus esitab Rahandusministeeriumile andmed eelarvestrateegia kohta eelarveaastale eelneva aasta 30.oktoobriks.

Valla eelarvestrateegia koostamise eesmärk on tagada lähi- ja keskpikas perspektiivis eelarvepoliitika jätkusuutlikkus, näha ette vahendid valla arengu eesmärkide elluviimiseks ning seeläbi muuta valla tegevus oma funktsioonide täitmisel tulemuslikumaks.

Valla eelarvestrateegia koostamise aluseks on eelkõige majandusprognoosid ja valla arengukava. Eelarvestrateegia koostamisel lähtutakse järgmistest põhiapudest:

- põhitegevuse tulude prognoosimine;
- põhitegevuse kulude planeerimine;
- investeeringute planeerimine.

Käesoleva eelarvestrateegia järgmistes osades ja tabelites antakse ülevaade majanduskeskkonnast, riigi eelarvepoliitikast, Muhu valla finantsolukorrast, põhitegevuse tulude ja kulude prognoosist, investeerimis- ja finantseerimistegevuse ja likviidsete varade muutustest ning finantsdistsipliini tagamise meetmetest.

2. Ülevaade majanduskeskkonnast

Kohaliku omavalitsuse eelarvestrateegia on seotud üldise majanduse makrokeskkonna ja riigi eelarvepoliitikaga. Rahandusministeeriumi prognoosi järgi kasvab Eesti majandus tänavu 0,5 protsenti ja 2015. aastal 2,5 protsenti. Majanduskasvu toetab ennekõike sisetarbimine. Ekspordi kasv hakkab selle aasta teisel poolel kiirenema, kuid import kasvab ekspordist kiiremini. Kolmel järgmisel aastal on oodata ekspordi kasvu kiirenemist, kuid ka sisenõudluse tugi püsib kindel. Aastaks 2016 on oodata majanduskasvu kiirenemist 3,5 protsendini.

Rahandusministeerium on 2014. aasta majanduskasvu prognoosi võrreldes kevadise prognoosi põhistsenaariumiga alandanud, arvestades esimese poolaasta nõrku reaalkasvu näitajaid ja halvenenud tulevikuväljavaateid. Prognoosis on arvestatud ka Venemaa kehtestatud impordikeeluga toiduainetele, kuid piirangute otsene ennustatav mõju on siiski mõõdukas.

Keskmine palk kasvab tänavu prognoosi järgi 6 protsenti ja püsib selle lähedal ka järgmisel aastal. Nõudluse paranedes ja ekspordipartnerite nominaalkasvu taastudes võiks järgnevatel aastatel palga nominaalkasv veidi kiireneda, inflatsiooni arvestav palga reaalkasv aga aeglustub veidi. Seni on palgatulu kiiret reaalkasvu toetanud langevad impordihinnad. Kiire kasvu jätkumine eeldab tulevikus tootlikkust tõstvaid investeeringuid, mis peaksid järgmisel aastal kiirenema.

Tarbijahindade kasv aeglustub tänavu prognoosi järgi 0,3 protsendini ja 2015. aastal taas kiireneb 1,9 protsendini ning 2016. aastal 2,5 protsendini. Inflatsioon hakkab sügisel kiirenema energiahindade languse pidurdumise ning toiduainete kallinemise tõttu.

Eratarbimise suhteliselt kiire kasvutempo sellel aastal mõnevõrra aeglustub 3,6 protsendini. Eratarbimise kasv püsib suhteliselt kiire vaatamata palgatulu kasvu aeglustumisele. Tarbijakindlus on püsinud kõrge, seda toetab töötuse vähenemine. Aeglustunud inflatsioon aitab hoida sissetulekute ostujõudu. 2015. aastal kasvatab netosissetulekuid lisaks tulumaksumäära ja töötuskindlustusmakse alandamine, mis võimaldab eratarbimise 3,8-protsendilist kasvu.

Sarnaselt eelmise aastaga jääb investeringute tase tänavu tagasihoidlikuks ning võib pöörduda langusesse. Ettevõtete investeringuid hoiab tagasi endiselt madal nõudlus toodangu järele ja valitsussektoris süsinikdioksiidivõõri müügituludest finantseeritavate projektide vähenemine. Elanike eluasemeinvesteringute maht on aegamööda kasvamas ning toetab ehitusturgu. Oodatav välisnõudluse paranemine peaks 2015. aastal viima ettevõtete investeringud taas selgele kasvule.

Sel aastal võib oodata kaupade ja teenuste ekspordi 2-protsendilist kasvu. Kasvu veab tugev teenuste eksport, lisaks võib oodata kaubaekspordi suurenemist aasta teisel poolel. Välisnõudlus hakkab taastuma 2015. aastal ning Eesti ettevõtete kasvuvõimalusi avardab Soome majanduse aeglane kosumine. Ekspordi kasv kiireneb, ulatudes 2015. aastal 3,5 protsendini. Sisenõudluse ja ekspordile suunatud tootmiseks vajaliku sisseveo tõttu kiireneb lähiaastatel kaupade ja teenuste impordi kasv, jäädes ekspordist mõnevõrra kiiremaks.

Tööpuuduse määr jätkab prognoosi järgi langemist, kahanedes tänavu 7,5 protsendile, tuleval aastal 6,8 protsendile ja järgnevatel aastatel soodsate majandusarengute puhul 6 protsendi lähedale. Seni on vaatamata tööealise elanikkonna vähenemisele nii tööjõus osalemise kui ka hõive määr kriisist taastudes kasvanud. Kuid rahvaloenduse andmetele toetudes võiks alates 2016. aastast hõivatute arv kiirenevas tempos väheneda, mis piirab ka Eesti majanduskasvu.

3. Ülevaade riigi eelarvepoliitikast

Riigi eelarvepoliitika põhieesmärk on toetada makromajandusliku stabiilsust läbi turgude paindlikkuse ja efektiivsuse ja ohjata majanduse tasakaalustatud arengut ohustavaid riske hoides valitsussektori eelarvet ülejäägis.

Kevadega võrreldes ei ole 2015. aasta riigieelarve väljavaated halvenenud ning Eesti struktuurne eelarvepositsioon on tugev. Tänavu jääb nominaalne valitsussektori eelarvepuudujääk prognoosi kohaselt 0,2 protsendini sisemajanduse koguproduktist (SKP) ning see suureneb 2015. aastal 0,5 protsendile SKP-st. Järgnevatel aastatel on oodata valitsussektori eelarvepositsiooni pidevat paranemist, eelarvetasakaal saavutatakse seejuures 2016. aastal. Struktuurne eelarvepositsioon on 2015. aastal 0,8 protsenti SKP-st ja jääb kogu prognoosiperioodil ülejääki.

Maksulaekumiste tase püsib prognoosi järgi üldiselt hea vaatamata tagasihoidlikule majanduskasvule. 2014. aasta maksukoormuseks kujuneb prognoosi järgi 33,3 protsenti SKP-st ning see püsib stabiilne kuni 2018. aastani. Lähiaastate planeeritavad maksumuudatused vähendavad tööjõu maksukoormust ning seda tasakaalustab kaudsete maksude parem kogumine.

Valitsussektori võlakoormus ületab 2014. aastal ligikaudu 1 protsendi võrra SKP-st reserveid taset ning ulatub 9,9 protsendini SKP-st. Järgnevatel aastatel puudub riigikassal rahavoogude põhjal otsene vajadus laenuraha kaasata ning võlakoormus väheneb 2018. aastaks 8,2 protsendini SKP-

st, seejuures Euroopa finantsstabiilsuse fondi (EFSF) mõju moodustab sellest ligikaudu veerandi. Seoses vajadusega finantseerida eelarvepuudujääki kasvab prognoosi kohaselt kohalike omavalitsuste nominaalne võlakooormus.

4. Ülevaade Muhu valla finantsolukorrast

Valla tulubaas on arvestades maksumaksjate arvu rahuldav, kuid ei ole siiski piisav, et täies mahus toime tulla kohalikele omavalitsusele seadusega ettenähtud ülesannetega. 2012.aastast reguleerib kohalike omavalitsuste finantstegevust kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise seadus (KOFS). Seaduse kohaselt peab kohalik omavalitsus üldjuhul tagama igaaastaselt positiivse põhitegevuse tulemi ning netovõlakooormus (s.o. võlakohustuste suuruse ja likviidsete varade kogusumma vahe) ei tohi ületada 60% põhitegevuse tuludest. Erandina on lubatud kavandada põhitegevuse tulemi lubatud väärtusest (null) väiksemana kaheks mittejärjestikuseks aastaks või järgmiseks eelarveaastaks, kui jooksva aasta eelarve põhitegevuse tulem on kavandatud mitte väiksemana kui null. Seejuures tuleb arvestada, et loetletud erandjuhtude puhul peab eelarvestrateegiaga kavandatavate aastate põhitegevuse tulemite summa olema mitte väiksem kui null.

Eelarvestrateegia kohaselt on maksimaalne netovõlakooormus vaadeldaval perioodil 16%, jäädes seega tunduvalt alla lubatud piirmäära.

Käesoleva eelarvestrateegia perioodi langevad suured investeeringud - Muhu Noortekeskuse uute ruumide rajamine Muhu spordihalli baasil, Liiva-Piiri kergliiklustee ehitamise lõpuleviimine, vana hooldekodu ümberhitis elamispiindadeks, lasteaiarekonstrueerimise lõpuleviimine. Nende suuremate investeeringute finantseerimiseks on võimalik võtta täiendavalt laenu.

5. Põhitegevuse tulud

Põhitegevuse tuludena käsitletakse eelarvestrateegias vastavalt KOFS-ile järgmisi tulusid:

- maksutulud (tulumaks ja maamaks)
- tulud kaupade ja teenuste müügist;
- saadavad toetused (tasandusfond ja toetusfond)
- muud tegevustulud.

Põhitegevuse tulude kasv tuleb maksutulude kasvust, milles peamine osakaal on üksikisiku tulumaksu laekumise kasvul, mis tugineb käesoleva eelarveaasta laekumisele, rahandusministeeriumi prognoosile ja maksumaksjate arvu mõningasele kasvule. Vastavalt sellele on tulumaksu laekumise tõusuks 2015-2018.a. prognoositud 5%.

Maamaksust laekuv tulu on perioodil planeeritud stabiilsena. Maamaks laekub 100% -liselt kohaliku omavalitsuse eelarvesse. Kaupade ja teenuste tulu väheneb seoses peamiste sotsiaalhooldeteenuste minemisega SA Muhu Hooldekeskus alla. See artikkel koosneb järgmistest peamistest tuluallikatest: laekumised haridus- ja kultuuriasutuste majandustegevusest, laekumised konnaalteenuste osutamisest, riigilõivud jne.

Riigieelarvest saadavad toetused (tasandusfond ja toetusfond) on eelarvestrateegias planeeritud stabiilsena. Tasandusfond on ette nähtud tulude ja kulude tasandamiseks, et tagada KOV üksustele vahendid neile pandud ülesannete täitmiseks ja tasandusfondi koefitsendid määratakse igal aastal Vabariigi Valitsuse määrusega. Kuna riigi eelarvestrateegia ei näe lähiaastatel ette tasandusfondi suurendamist, on ka valla eelarvestrateegias tasandusfondi suurus ette nähtud stabiilsena.

Toetusfondi vahendite jaotuse kehtestab Vabariigi Valitsus. Toetusfondist eraldatavad vahendid on ette nähtud õpetajate paljaks, õppekirjanduseks, koolitoiduks (0,78€ õpilase kohta 175

päeval aastas), toimetulekutoetusteks, sotsiaaltoetuste ja –teenuste osutamise toetuseks. Toetusfondi laekumised on arvestatud eelarvestrateegia perioodis stabiilsena. Muude tegevustulude all on arvestatud vee-erikasutustasu, saastetasu, kaevandustasu jms. tulud.

6. Põhitegevuse kulud

Põhitegevuse kuludena käsitletakse eelarvestrateegias vastavalt KOFS-ile järgmisi kulusid:

- antavad toetused
- muud tegevuskulud

Põhitegevuse kulude strateegia puhul eeldatakse, et eelarvepoliitilised otsused on jätkusuutlikud, tegevusvaldkondi arvestavad ja rahastust üldiselt käsitlevad. Võimalike uute tegevuste alustamine eeldab seniste otsuste ülevaatamist ning vajadusel seniste prioriteetide ümberseadmist ning toetuste andmise viimist senisest veelgi enam vajadusepõhiseks.

Valla poolt antavad toetused hõlmavad peamiselt toetusi sotsiaalseks kaitseks ja kolmanda sektori toetuste andmist. Alates 2014.a. aprillikuust, peale uue hooldekodu tööle hakkamist sihtasutusena, hakkas vald tasuma sihtasutusele kohatasu valla poolt ülalpeetavate hoolealuste eest.

2014.aastal on ette nähtud personalikulu suurenemine 3% lähtuvalt kavandatavast pedagoogide palgatõusust, inflatsioonist ja võimalikest struktuurimuudatustest. Absoluutväärtuses on eelarvestrateegias personalikulude tõus 2014/2015 võrdluses küll 2,15%, kuid arvestada tuleb sellega, et 2014 kolm esimest kuud olid valla palgal vana hooldekodu töötajad. Edaspidiselt on personalikulude kasv ette nähtud vastavalt elukalliduse tõusule umbes 3% aastas

Majandamiskulude tõus on aastate lõikes ette nähtud keskmiselt 2%, 2015.aastat moonutab jällegi fakt, et 2014.aastal oli vana hooldekodu valla hallata kolme kuu ulatuses.

7. Põhitegevuse tulem

Põhitegevuse tulem on põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe. Tulenevalt KOFS-ist peab põhitegevuse tulem olema aruandeaasta lõpu seisuga null või positiivne.

Strateegiaperioodiks on seatud eesmärgiks põhitegevuse tulude-kulude ülejäägi saavutamine määral, mis võimaldab toetada planeeritud investeeringute teostamist. Kui investeerimistegevuse eelarve alataitub, siis avaldub see vastavalt vabade vahendite saldo suurenemisena, millega finantseeritakse järgmistel eelarveperioodidel eelneval perioodil tegemata jäävaid investeeringuid.

8. Investeerimistegevus

Investeerimistegevuse rahavoogudes käsitletakse eelarvestrateegias KOFS-i regulatsioonist tulenevalt järgmisi elemente:

- põhivara soetus;
- põhivara müük;
- põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine;
- põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine;
- osaluse soetus;
- osaluse müük;
- muude aktsiate ja osakute soetus;
- muude aktsiate ja osakute müük;
- antavad laenud;

- tagasilaekuvad laenud;
- finantstulud ja finantskulud.

Investeeringute finantseerimiseks on põhiliselt võimalik kasutada kolme allikat: omavahendeid, laenu võtmist ning sihtfinantseerimise vahendeid.

Strateegiaperioodi investeerimistegevuse eelarveosa kujundamisel on järgitud, et otsused oleksid jätkusuutlikud, valdkonnapoliitikaid arvestav ning kõiki rahastamisallikaid ühtselt käsitlev.

Investeeringute teoreetiline võime peab olema selline, et eelarve tulem peab tagama eelnevalt võetud laenude teenindamise ja uute rahastuse saanud ning vajalike investeeringute teostumise. Vastavalt strateegiale on valla omafinantseerimise võimekuse koefitsient järgneval perioodil piisav ning netovõlakoormuse määr jääb tunduvalt alla kehtestatud 60% piirmäära.

Strateegiaperioodil plaanitakse teostada olulisemad investeeringud 2015. ja 2016. aastal, sest neile aastatele langeb Muhu Noortekeskuse uute ruumide ehitus spordihoonesse ja selle juurdeehitusse, Liiva-Piiri kergliiklustee vallale kuuluva osa väljaehitamine ning praeguse eakate hooldekodu ümberehitus elamispiindadeks.

Muudest suurematest investeeringutest on perioodil 2015-2018 plaanis lõpetada Muhu lasteaia personaliruumide remont, söökla ümberehitus söögisaaliks ja kõnniteede remont, Hellamaa laululava ehitus ja külakeskuse rekonstrueerimisprojekti koostamine, spordihalli ja lasteaia parkla väljaehitamine, külade viimine mustkatete alla jne.

9. Finantseerimistegevus

Finantseerimistehingud on eelarve põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vahe katmaks teostatavaid finantstehinguid (laenude võtmised jms.). Finantseerimistegevuse rahavoogudes käsitletakse vastavalt KOFS-ile järgmisi elemente:

- laenude võtmine, võlakirjade emiteerimine, kapitalirendi- ja faktooringkohustuste võtmine;
- võetud laenude tagasimaksmine, kapitalirendi- ja faktooringkohustuste täitmine ja emiteeritud võlakirjade lunastamine.

Eelseisvad vajalikud investeeringud eeldavad finantseerimistehingute mahu suurendamist, sest põhitegevuse tulem ei ole nende katmiseks üksi piisav.

Finantseerimistegevuse rahavoogudes on kesksel kohal netovõlakoormus. Netovõlakoormus on võlakohustuste suuruse ja likviidsete varade kogusumma vahe, kus netovõlakoormuse arvestuses võetakse võlakohustustena arvesse bilansis kajastatud kohustused.

Netovõlakoormuse arvestuses peab võlakohustustena kajastama järgmisi kohustusi:

- võetud laenud;
- kapitalirendi- ja faktooringkohustused;
- emiteeritud võlakirjad;
- tasumise tähtajaks täitmata jäänud kohustused;
- tagastamisele kuuluvad sihtfinantseerimisena ja kaasfinantseerimisena saadud ettemaksud;
- pikaajalised võlad tarnijatele;
- muud pikaajalised kohustused.

Likviidsete varadena võetakse arvesse bilansis kajastatud raha ja pangakontodel olevaid vahendeid.

10. Likviidsed varad

Muhu valla eelarvestrateegia likviidsete varade muutuse eelarveosas käsitletakse tulenevalt KOFS-i regulatsioonist raha ja pangakontode saldo muutust.

Kogu strateegiaperioodi jooksul jääb reservide tase stabiilseks. Eelarveaasta keskel hoidutakse positiivsete lisaeelarvete koostamisest ja võimalik maksutulu ülelaekumine suunatakse üldjuhul reservidesse ja sealt edasi uutesse investeeringutesse.

11. Finantsdistsipliini tagamise meetmete täitmine

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsdistsipliini tagamise meetmena on käesolevas strateegias kinni peetud kohaliku omavalitsuse üksuse põhitegevuse tulemi lubatavast väärtusest ja netovõlakooormuse piirmäärast.

Põhitegevuse tulemi väärtus ja netovõlakooormus on arvutatud kassapõhise raamatupidamisarvestuse andmete alusel ja seda kohaliku omavalitsuse üksuse kohta aruandeaasta lõpu seisuga.

12. Kokkuvõte

Koostatud eelarvestrateegia põhjal saab teha järgnevad järeldused:

- Muhu valla finantsolukord on suhteliselt hea – suudetakse katta jooksvad kulutused ning vald on võimeline ellu viima kavandatud investeeringud
- Kuna põhitegevuse tulem on plaanitud positiivne, tagab see valmisoleku ka võimaliku majanduslanguse olukorras ning teisest küljest ei pruugi omavalitsus heal majandusaastal võtta kavandatavat laenu või on võimalik võtta laenu plaanitud väiksemas mahus.
- Omavalitsusel on vajadusel võimalik kaasata täiendavaid vahendeid investeeringuteks.
- Omavalitsusele suurimaks riskiks on tulubaasi kasvu liialt tuginemine ühele tulu allikale – tulumaksule. Ühe tulu liigne domineerimine suurendab tulubaasi riski ning tulude vähenemine toob kaasa samas mahus kulude vähendamise vajaduse.

13. Eelarvestrateegia tabelid

Eeltoodud põhimõtted on väljendatud Muhu valla eelarvestrateegia tabelis 1: Muhu valla eelarvestrateegia 2015-2018 ja tabelis 2: Muhu valla eelarvestrateegia 2015-2018 valdkonniti.

Tabel 1: Muhu valla eelarvestrateegia 2015-2018

[Omavalitsuse nimi ning määruse nr ja kuupäev]	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	1 739 711	1 717 529	1 748 008	1 804 313	1 859 534	1 921 611
Maksutulud	1 054 524	1 145 684	1 202 108	1 258 413	1 317 534	1 379 611
sh tulumaks	983 930	1 072 484	1 126 108	1 182 413	1 241 534	1 303 611
sh maamaks	69 770	71 700	74 000	74 000	74 000	74 000
sh muud maksutulud	824	1 500	2 000	2 000	2 000	2 000
Tulud kaupade ja teenuste müügist	308 458	183 713	160 000	160 000	160 000	160 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	373 856	383 432	380 900	380 900	377 000	377 000
sh tasandufond (lg 1)	91 341	66 444	66 000	66 000	66 000	66 000
sh toetusfond (lg 2)	216 927	261 812	261 000	261 000	261 000	261 000
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	65 588	55 176	53 900	53 900	50 000	50 000
Muud tegevustulud	2 872	4 700	5 000	5 000	5 000	5 000
Põhitegevuse kulud kokku	1 491 651	1 548 443	1 595 000	1 634 600	1 675 283	1 732 079
Antavad toetused tegevuskuludeks	67 596	75 000	80 000	80 000	80 000	80 000
Muud tegevuskulud	1 424 055	1 473 443	1 515 000	1 554 600	1 595 283	1 652 079
sh personalikulud	904 499	949 543	970 000	999 100	1 029 073	1 059 945
sh majandamiskulud	519 185	520 000	525 000	535 500	546 210	557 134
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed		2 671	1 600	1 600	1 600	1 600
sh muud kulud	370	3 900	20 000	20 000	20 000	35 000
Põhitegevuse tulem	248 060	169 086	153 008	169 713	184 251	189 532
Investeeringustegevus kokku	-403 412	-126 731	-190 229	-312 166	-212 917	-88 945
Põhivara müük (+)	3 297	20 459	40 000	20 000	20 000	20 000
Põhivara soetus (-)	-2 142 835	-496 243	-963 899	-425 000	-325 000	-200 000
sh projektide omaosalus		-251 315	-225 000	-325 000	-225 000	-100 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	1 745 398	353 341	738 899	100 000	100 000	100 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-5 445	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	0				
Tagasilaekuvad laenud (+)	0	0				
Antavad laenud (-)	0	0				
Finantstulud (+)	200	77	100	100	150	155
Finantskulud (-)	-4 028	-4 365	-5 329	-7 266	-8 067	-9 100
Eelarve tulem	-155 352	42 355	-37 221	-142 453	-28 666	100 587
Finantseerimistegevus	203 958	-63 266	124 079	32 000	-63 000	-60 000
Kohustuste võtmine (+)	260 000	0	200 000	100 000	0	0
Kohustuste tasumine (-)	-56 042	-63 266	-75 921	-68 000	-63 000	-60 000
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	48 606	-20 911	86 858	-110 453	-91 666	40 587
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+ suurenemine /- vähenemine)	0	0				
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	244 513	223 602	310 460	200 007	108 341	148 928

Lisa 1
kinnitatud Muhu Vallavolikogu
15.10.2014.a määrusega nr

Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	377 089	313 823	437 902	469 902	406 902	346 902
sh kohustused, mis ei kajastu finantseerimistegevuses						
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakooormuse piirmäära	0	0				
Netovõlakooormus (eurodes)	132 576	90 221	127 442	269 895	298 561	197 974
Netovõlakooormus (%)	7,6%	5,3%	7,3%	15,0%	16,1%	10,3%
Netovõlakooormuse ülemmäär (eurodes)	1 488 358	1 030 542	1 048 805	1 082 588	1 115 720	1 152 967
Netovõlakooormuse ülemmäär (%)	85,6%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%	60,0%
Vaba netovõlakooormus (eurodes)					817 159	954 993
E/a kontroll (tasakaal)	0	0	0	0	0	0

Põhitegevuse tulude muutus	-	-1%	2%	3%	3%	3%
Põhitegevuse kulude muutus	-	4%	3%	2%	2%	3%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,17	1,11	1,10	1,10	1,11	1,11

Netovõlakooormus ilma kohustusteta, mille võrra võib netovõlakooormuse piirmäära ületada		5,25%	7,29%	14,96%	16,06%	10,30%
--	--	-------	-------	--------	--------	--------

Investeeringuprojektid* (alati "+" märgiga)		2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
Muhu ja Ida-Saaremaa Sotsiaalkeskus		355 268	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	1 433 873	232 652				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	175 561	122 616				
Muhu Noortekeskuse ruumide rajamine spordihalli baasil		34 363	638 899	0	0	0
sh toetuse arvelt		700	638 899			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		33 663				
Kesse elektrivarustus		0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt	59 605					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						
Endise hooldekodu korteriteks ehitus		28 560	50 000	200 000	200 000	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		28 560	50 000	200 000	200 000	
Kergliiklustee		0	150 000	100 000	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)			150 000	100 000		
Eelpool nimetamata muud projektid kokku		78 052	125 000	125 000	125 000	200 000
sh toetuse arvelt		11 576	100 000	100 000	100 000	100 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		66 476	25 000	25 000	25 000	100 000
KÕIK KOKKU		496 243	963 899	425 000	325 000	200 000
sh toetuse arvelt		244 928	738 899	100 000	100 000	100 000
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		251 315	225 000	325 000	225 000	100 000

Tabel 2: Muhu valla eelarvestrateegia 2015-2018 valdkonniti

Põhitegevuse ja investeerimistegevuse kulud valdkonniti (COFOG)* (kõik "+" märgiga)	2013 täitmine	2014 eeldatav täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	2017 eelarve	2018 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused	214 128	222 685	259 256	262 181	268 982	285 050
Põhitegevuse kulud	210 100	218 185	243 927	254 915	260 915	275 950
sh saadud toetuste arvelt	528	570	1 695	915	915	915
sh muude vahendite arvelt	209 572	217 615	242 232	254 000	260 000	275 035
Investeerimistegevuse kulud	4 028	4 500	15 329	7 266	8 067	9 100
sh saadud toetuste arvelt	0					
sh muude vahendite arvelt	4 028	4 500	15 329	7 266	8 067	9 100
02 Riigikaitse	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
Investeerimistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
03 Avalik kord ja julgeolek	13 360	10 229	5 600	5 600	5 600	5 600
Põhitegevuse kulud	9 360	10 229	5 600	5 600	5 600	5 600
sh saadud toetuste arvelt	3 600	3 610	3 600	3 600	3 600	3 600
sh muude vahendite arvelt	5 760	6 619	2 000	2 000	2 000	2 000
Investeerimistegevuse kulud	4 000	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	4 000	0	0	0	0	0
04 Majandus	490 506	332 852	464 500	429 440	335 620	417 000
Põhitegevuse kulud	167 276	179 800	199 500	204 440	210 620	217 000
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	167 276	179 800	199 500	204 440	210 620	217 000
Investeerimistegevuse kulud	323 230	153 052	265 000	225 000	125 000	200 000
sh saadud toetuste arvelt	266 706	112 974	100 000	100 000	100 000	100 000
sh muude vahendite arvelt	56 524	40 078	165 000	125 000	25 000	100 000
05 Keskkonnakaitse	20 328	20 813	23 862	24 056	25 050	25 050
Põhitegevuse kulud	20 328	20 813	23 862	24 056	25 050	25 050
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	20 328	20 813	23 862	24 056	25 050	25 050
Investeerimistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	44 065	83 567	109 772	247 491	247 605	49 605
Põhitegevuse kulud	44 065	59 567	59 772	47 491	47 605	49 605
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	44 065	59 567	59 772	47 491	47 605	49 605
Investeerimistegevuse kulud	0	24 000	50 000	200 000	200 000	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	0	24 000	50 000	200 000	200 000	

Lisa 1
kinnitatud Muhu Vallavolikogu
15.10.2014.a määrusega nr

07 Tervishoid	408	422	430	430	430	430
Põhitegevuse kulud	408	422	430	430	430	430
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt	408	422	430	430	430	430
Investeermistegevuse kulud	0	0	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt						
sh muude vahendite arvelt						
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	237 197	285 505	876 539	249 603	251 236	253 236
Põhitegevuse kulud	217 172	223 498	237 640	249 603	251 236	253 236
sh saadud toetuste arvelt	50 696	42 970	40 770	40 770	40 770	40 770
sh muude vahendite arvelt	166 476	180 528	196 870	208 833	210 466	212 466
Investeermistegevuse kulud	20 025	62 007	638 899	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt		11 576	638 899			
sh muude vahendite arvelt	20 025	50 431				
09 Haridus	660 413	691 010	665 562	687 265	710 003	729 828
Põhitegevuse kulud	606 895	666 622	665 562	687 265	710 003	729 828
sh saadud toetuste arvelt	184 182	228 890	209 970	209 970	209 970	209 970
sh muude vahendite arvelt	422 713	437 732	455 592	477 295	500 033	519 858
Investeermistegevuse kulud	53 518	24 388	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt	9 552	4 580				
sh muude vahendite arvelt	43 966	19 808				
10 Sotsiaalne kaitse	1 963 553	401 968	158 707	160 800	163 824	175 380
Põhitegevuse kulud	216 047	169 307	158 707	160 800	163 824	175 380
sh saadud toetuste arvelt	19 160	12 723	16 700	16 700	16 700	16 700
sh muude vahendite arvelt	196 887	156 584	142 007	144 100	147 124	158 680
Investeermistegevuse kulud	1 747 506	232 661	0	0	0	0
sh saadud toetuste arvelt	1 475 666	232 661				
sh muude vahendite arvelt	271 840					
KOKKU	3 643 958	2 049 051	2 564 228	2 066 866	2 008 350	1 941 179
Põhitegevuse kulud	1 491 651	1 548 443	1 595 000	1 634 600	1 675 283	1 732 079
sh saadud toetuste arvelt	258 166	288 763	272 735	271 955	271 955	271 955
sh muude vahendite arvelt	1 233 485	1 259 680	1 322 265	1 362 645	1 403 328	1 460 124
Investeermistegevuse kulud	2 152 307	500 608	969 228	432 266	333 067	209 100
sh saadud toetuste arvelt	1 751 924	361 791	738 899	100 000	100 000	100 000
sh muude vahendite arvelt	400 383	138 817	230 329	332 266	233 067	109 100